

Sygn. akt: I C 1703/16 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Szczytnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Leszek Bil
Protokolant:	p.o. sekr. sądowego Patrycja Zygmuntowicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 kwietnia 2017 r. w Szczytnie

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko D. G.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego D. G. na rzecz powoda (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 1.601,97 złotych (jeden tysiąc sześćset jeden złotych 97/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 26 października 2016 roku do dnia zapłaty,

II. oddala powództwo w pozostałej części,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 883,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu,

IV. nadaje wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt I C 1703/16 upr.

UZASADNIENIE

Powódka (...) S.A. z siedzibą w W. w pozwie złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym dnia 26 października 2016 roku wniosła o zasądzenie od pozwanego D. G. kwoty 2.363,97 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podała, że pozwany zawarł z powódką umowę pożyczki z dnia 04 lipca 2016 roku nr (...), na podstawie której otrzymał określoną w umowie kwotę pieniężną, podlegającą zwrotowi zgodnie z harmonogramem spłat określonym w umowie wraz z odsetkami umownymi w wysokości stałej stopy oprocentowania 10% w stosunku rocznym. Dodatkowo pozwany zobowiązał się zapłacić wraz z każdą ratą pożyczki opłatę administracyjną w wysokości 15,00 zł miesięcznie oraz jednorazową opłatę przygotowawczą w wysokości 590,00 zł, która rozdzielana była proporcjonalnie do liczby rat pożyczki i uiszczana częściowo z każdą ratą w terminach spłaty rat pożyczki. Dodatkowo, pozwany zobowiązany był do zwrotu opłaty za wypłatę kwoty pożyczki w formie czeku G.. Pozwany nie wywiązał się z umowy i niespłacona kwota wraz z umownymi odsetkami stała się wymagalna.

Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie postanowieniem z dnia 05 grudnia 2016 roku stwierdziwszy brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Szczytnie, jako sądowi właściwości ogólnej strony pozwanej.

Powódka w piśmie z dnia 13 stycznia 2017 roku precyzując swoje stanowisko domagała się zasądzenia od kwoty objętej żądaniem pozwu odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Pozwany D. G. nie złożył odpowiedzi na pozew, nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę pomimo prawidłowego zawiadomienia, nie złożył żadnych wyjaśnień w sprawie ani nie żądał przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności.

Sąd ustalił, co następuje:

Powódka (...) S.A. z siedzibą w W. i pozwany D. G. w dniu 04 lipca 2016 roku zawarli umowę pożyczki nr (...) na okres 10 miesięcy. Na jej podstawie powódka wypłaciła pozwanej kwotę 1.500,00 złotych, pozwany zobowiązał się zaś zwrócić kwotę pożyczki poprzez wpłatę rat kapitałowych i odsetek, powiększonych o opłatę administracyjną i opłatę przygotowawczą oraz ewentualne koszty dodatkowe na rachunek pożyczkodawcy. W związku z zawarciem umowy powódka naliczyła pozwanej opłatę przygotowawczą w kwocie 590,00 złotych, która została rozdzielona proporcjonalnie do liczby rat pożyczki i miała być uiszczana przez pozwaną łącznie z ratą pożyczki w terminach spłaty rat. Zgodnie z umową na opłatę przygotowawczą składają się koszty m.in. obsługi dostarczenia i podpisania umowy pożyczki oraz badanie jego zdolności kredytowej. Do każdej raty pożyczki została również doliczona opłata administracyjna w kwocie 15, 00 złotych, która zgodnie z umową obejmowała koszty czynności związane z zarządzaniem kontem umowy pożyczki, monitorowaniem terminowości obsługi pożyczki, obsługę wniosków klienta, usługę contact center dla klientów oraz wysyłki komunikatorów SMS. Opłata administracyjna miała być uiszczana wraz z każdą ratą miesięcznie. Dodatkowo pozwany zobowiązany był do zwrotu opłaty za wypłatę kwoty pożyczki w formie czeku G. w kwocie 30 złotych opłaty jednorazowej wraz z pierwszą ratą pożyczki. Nadto, w umowie przewidziano, że w przypadku opóźnienia klienta w spłacie pożyczki pożyczkodawca będzie uprawniony do podjęcia działań upominawczo-windykacyjnych na koszt klienta w kolejności: koszty przygotowania i wysyłki pierwszego monitu -25,00 złotych, koszty przygotowania i wysyłki wezwania do zapłaty – 49,00 złotych, koszty przygotowania i wysyłki ostatecznego wezwania do zapłaty – 49,00 złotych, koszt przekazania sprawy do postępowania windykacyjnego – 49,00 złotych.

Całkowita kwota do zapłaty została określona w treści umowy na kwotę 2.309,09 złotych.

(dowód: umowa pożyczki nr (...), k. - 16-23)

Powódka wypłaciła pozwanej kwotę 1.500,00 złotych w dniu 04 lipca 2017 roku tytułem umowy kredytu.

(dowód: bezsporne, fakty niezaprzeczone)

Pismem z dnia 18 lipca 2016 roku powódka skierowała do pozwanego harmonogram spłat kredytu.

(dowód: harmonogram spłat, k- 24)

Pozwany nie wywiązał się ze zobowiązania. Wobec czego powódka dnia 16 sierpnia 2016 roku skierowała do pozwanego monit, celem wezwania do dobrowolnej spłaty zadłużenia.

(dowód: monit, k.-25)

Dnia 01 września 2016 roku powódka wystosowała do pozwanego wezwanie do zapłaty zadłużenia, dnia 19 września 2016 roku ostateczne wezwanie do zapłaty.

(dowód: wezwanie do zapłaty, k.- 26,27)

Powódka pismem z dnia 05 października 2016 roku wypowiedziała umowę kredytu wzywając powoda do zapłaty całości wymagalnego zadłużenia z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia.

(dowód: wypowiedzenie umowy pożyczki, k.28)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w części.

Sąd orzekł wyrokiem zaocznym zgodnie z art. 339 k.p.c. - z uwagi na nieusprawiedliwione niestawiennictwo pozwanego na rozprawę. Nie zwalniało to jednak Sądu od badania roszczenia powoda pod kątem jego zgodności z prawem. Zgodzić się należy ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 31 marca 1999 r., I CKU 176/97 (LEX nr 37430), zgodnie z którym przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie okoliczności strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Obowiązkiem sądu rozpoznającego sprawę w warunkach zaoczności jest zawsze rozważenie, czy w świetle przepisów prawa materialnego twierdzenia strony powodowej uzasadniają uwzględnienie żądania.

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dokumentów przedłożonych przez stronę powodową. Dokumentami tymi są umowa pożyczki, harmonogram spłaty kredytu, wezwania do zapłaty oraz wypowiedzenie umowy.

W myśl przepisu art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Zgodnie z art. 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U. 2016, poz. 1528) przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550, 00 złotych albo równowartości tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Przy czym za umowę o kredyt konsumencki uważa się między innymi umowę pożyczki.

W warunkach niniejszej sprawy zawarcie przez strony umowy pożyczki było niewątpliwe. Okoliczność tą stwierdza umowa kredytu na kwotę 1.500,00 złotych z roczną stopą oprocentowania 10% w skali roku z dnia 04 lipca 2016 roku załączona do pozwu.

Stopa oprocentowania pożyczki jest ceną jaką płaci pożyczkobiorca za możliwość czasowego korzystania ze środków finansowych otrzymanych od pożyczkodawcy na warunkach określonych w umowie pożyczki. Klauzula dotycząca stopy oprocentowania pożyczki stanowi przedmiotowo istotny element umowy pożyczki i w realiach niniejszej sprawy nie przekracza wysokości odsetek maksymalnych określonych w przepisie art.359 § 2¹ k.c.

Wobec powyższego jako zasadne należy uznać żądanie pozwu w zakresie kwoty 1.500, 00 złotych tytułem niespłaconego kapitału pożyczki, 43,97 złotych tytułem skapitalizowanych odsetek umownych, a także 45, 00 złotych tytułem opłaty administracyjnej wraz z opłatą za wypłatę pożyczki w formie czeku G. 13, 00 złotych. Opłata administracyjna (prowizja) jest specyficznym rodzajem wynagrodzenia, gdyż jest ona pobierana za pośrednictwo w zawieraniu umów. Co więcej nie ma przepisów zakazujących pobierania dodatkowych opłat z tytułu umowy pożyczki, zgodnie z art. 5 pkt 6a ustawy o kredycie konsumenckim jednoznacznie dopuszcza możliwość pobierania uzasadnionych opłat.

W ocenie Sądu niezasadne jest żądanie powoda ponad wskazane powyżej kwoty, a obejmujące opłatę z tytułu kosztów przygotowania i wysyłki monitu, opłatę za przekazanie sprawy do postępowania windykacyjnego oraz opłatę przygotowawczą. Zdaniem Sądu postanowienia umowne w tym zakresie nie wiążą pozwanego.

Zasada swobody zawierania umów nie ma charakteru bezwzględny. Zgodnie z przepisem art. 353¹ k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współzycia społecznego. Za sprzeczne z zasadami współzycia społecznego będą to umowy sprzeciwiające się regułom uczciwości i rzetelności profesjonalnej oraz kontrakty rażąco nierównoważnie kształtujące wzajemne prawa i obowiązki, naruszające zasadę ekwiwalentności świadczeń przy umowie wzajemnej (vide: wyrok SN z dnia 8 października 2004 r., sygn. akt V CK 670/03).

Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem, nie uzgodnione indywidualnie, nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interes.

Umowa pożyczki, sformułowana zgodnie z zasadami uczciwego i rzetelnego obrotu na rynku kapitałowym, powinna jasno określać, które opłaty i prowizje stanowią zysk pożyczkodawcy, a które są pobierane na pokrycie konkretnych kosztów ponoszonych przez niego w związku z zawartą umową i jej obsługą. Za niedozwolone klauzule umowne, w świetle art. 385¹ § 1 k.c., należy więc uznać te postanowienie umowne, które pod postacią opłaty pobieranej formalnie na poczet pokrycia kosztów konkretnych czynności, w rzeczywistości stanowią dla pożyczkodawcy źródło dodatkowego zysku, stanowiące naruszenie przepisów dotyczących wysokości odsetek maksymalnych oraz niedopuszczalności kary umownej za niespełnienie świadczenia pieniężnego.

W ocenie Sądu zastrzeżenia budziły żądania pozwu w zakresie kwoty 123, 00 złotych tytułem kosztów przygotowania i wysyłki monitu, wezwania do zapłaty i ostatecznego wezwania do zapłaty, które zdaniem Sądu były rażąco wysokie. Wskazana kwota była zupełnie nieadekwatna do nakładu pracy i podjętych działań pracowników powódki. Strona powodowa do pozwu dołączyła wprawdzie poświadczony za zgodność z oryginałem pisma w postaci monitu, wezwania do zapłaty, ostatecznego wezwania do zapłaty, które miały być kierowane do strony pozwanej, jednakże w ocenie Sądu powódka nie wykazała, aby poniosła jakiegokolwiek koszty związane z ich sporządzeniem i wysłaniem, a zwłaszcza aby koszty te obejmowały kwotę 123, 00 złotych. Opłata ukształtowana na takim poziomie wielokrotnie przewyższa rzeczywisty koszt sporządzenia dokumentu.

Poza sporządzeniem monitu, wezwania do zapłaty, ostatecznie wezwania do zapłaty i oświadczenia o wypowiedzeniu umowy powódka nie wykazała, aby sporządzała jakąkolwiek dokumentację w związku z niewykonaniem umowy przez pozwanego, aby podejmowała bliżej nieokreślone czynności związane ze skierowaniem sprawy do postępowania windykacyjnego, co generować miało koszty na poziomie 49, 00 złotych.

Wątpliwości Sadu budziła również opłata przygotowawcza w kwocie 590, 00 złotych, które należało uznać za zawyżone. Strona powodowa nie wykazała bowiem, że poniosła koszty w wysokości wskazanej w treści umowy. Opłata przygotowawcza w kwocie 590, 00 złotych obejmować miała poniesione przez pozwanego koszty czynności związane z przygotowaniem umowy pożyczki, do których przykładowo należały koszty obsługi dostarczenia i podpisania umowy z klientem oraz badanie zdolności klienta do spłaty pożyczki. Strona powodowa nie podała w jaki sposób dokonywała weryfikacji zdolności kredytowej pozwanego ani też, że poniosła z tego tytułu jakiegokolwiek koszty. Zawarcie przez strony przedmiotowej umowy następowało poprzez doręczenie pozwanemu przesyłką kurierską podpisanych przez przedstawiciela strony powodowej dwóch egzemplarzy umowy, zaś rolą pozwanego było zapoznanie się z treścią umowy, złożenie na jednym z egzemplarzy swojego podpisu oraz przekazanie podpisanej przez siebie umowy kurierowi, który zwracał ją powódce. Nie ulega wątpliwości, iż koszt przesyłki kurierskiej można uznać za zasadny, jednak strona powodowa nie przedstawiła żadnego dokumentu wykazującego cenę jaką uiszcila z tytułu doręczenia pozwanemu umowy i odebrania podpisanego jej egzemplarza. Nadto czynnością przygotowawczą z całą pewnością jest również przygotowanie samego dokumentu. Jednak umowa była sporządzona na stosowanym przez stronę powodową wzorcu umownym, gdzie konieczne było jedynie uzupełnienie danych pozwanego. Czynności tych nie sposób uznać za pracochłonne i wobec tego nie uzasadniały obciążenia pozwanej tak wysoką opłatą przygotowawczą. W ocenie Sądu postanowienia umowne przewidujące wskazane powyżej opłaty stanowią w istocie obejście przepisów o odsetkach maksymalnych i miały stanowić dla pożyczkodawcy dodatkowe źródło zysku. Nadto powódka nie wykazała, aby ich wysokość była efektem indywidualnych ustaleń z pozwanym. Ich zastrzeżenie w stosunkach z konsumentem jako

niedotyczące świadczeń głównych stron, uznać należy za niedozwoloną klauzulę umowną, bowiem kształtują one jego sytuację w sposób podobny do lichwy, która oceniana jest negatywnie w świetle zasad współżycia społecznego.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 720 k.c. w zw. z art. 385¹ § 1 i 2 k.c. i art. 481 § 2 k.c. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę należności głównej w kwocie 1.500, 00 złotych, skapitalizowanych odsetek umownych w kwocie 43,97 złotych wraz z opłatą administracyjną w kwocie 45, 00 złotych oraz opłatą z tytułu wypłaty pożyczki w formie czeku G. w kwocie 13, 00 złotych, oddalając powództwo w pozostałej części.

O kosztach procesu Sąd orzekł w myśl przepisu 100 k.p.c. dokonując ich stosunkowego rozdzielenia. Przy przyjęciu wartości przedmiotu sporu na kwotę 2.363,97 złotych powódka wygrała sprawę co do kwoty 1.601,97 złotych, a więc w 67%. Na koszty procesu składają się opłata od pozwu w kwocie 100, 00 złotych, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego będącego radcą prawnym w wysokości 1.200, 00 złotych oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17, 00 złotych. Uwzględniając więc część w jakiej powódka proces wygrała Sąd zasądził na jej rzecz od pozwanego kwotę 883,00 złotych tytułem kosztów procesu.

Sąd zgodnie z przepisem art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c. nadał wyrokowi w pkt I rygor natychmiastowej wykonalności.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

S., dnia 23 maja 2017 r.